

00YR00165

SKUP 1999 – 54

Prosjekt: Oppblåste regnskaper i Media Holding

Medarbeider: Johann D. Sundberg

Publikasjon: Aftenposten

Publisert: Juni – juli 1999

Medium: Avis

Tema: Næringsliv

Metoderapport - Oppblåste regnskaper i Media Holding

Journalist: Johann D. Sundberg, Heggelia 25, 1900 Fetsund. Nåværende arbeidsgiver: Verdens Gang, Postboks 1185 Sentrum, 0107 Oslo. Telefon 22 00 00 00.

Prosjekt: Oppblåste regnskaper i Media Holding

Publisert: Hovedartikkel publisert i Aftenposten 15. juni 1999. Flere oppfølgingsartikler.

Redegjørelse for arbeidet:

Media Holding var opprinnelig heleid av Sten Ture Jensen og drev hovedsaklig mykpornobladene Lek og Coctail.

Våren 1996 solgte Sten Ture Jensen seg ned i selskapet. Samtidig ble billigbokforlaget LibriArte innfusjonert i selskapet. I tillegg satset Media Holding på bladprosjekter med mindre pornopreg enn Lek og Cocktail.

Senvinteren 1997 ble Media Holding børsnotert. I forbindelse med børsnoteringen solgte Sten Ture Jensen og LibriArte-grunderne Kim Magnus Andresen og Svein Arne Hagen Media Holding-aksjer for rundt 100 millioner kroner.

Ganske kort tid etter børsnoteringen i april 1997, begynte aksjekursen i Media Holding å falle. Resultatutviklingen var også negativ og milevis unna det Sten Ture Jensen & co. hadde skapt forventninger om.

At et selskap ikke tilfredsstillter de forventningene som er skapt, er i og for seg ikke oppsiktsvekkende. Det er ganske vanlig og mer et uttrykk for overdreven optimisme hos grunderne, enn bevisst desinformasjon.

Men avviket mellom regnskapene for 1996 og regnskapene for årene etter, var så stort at det var grunn til å mistenke at 1996-regnskapet var pyntet.

Høsten 1998 startet jeg de første undersøkelser for å finne ut om 1996-regnskapet var pyntet.

De første undersøkelsene bestod i å lese Media Holdings regnskaper for årene 1996 og fremover.

Ganske raskt viste det seg at en stor del av salget i 1996, ikke var betalt ved årsskiftet. Følgelig at store mengder varer var solgt på kreditt.

I utgangspunktet kunne det være innenfor normal forretningsførsel. Men det indikerte at salgsinntektene var blåst opp.

Andre fase gikk med til å snakke med kilder som var involvert eller som kunne tenkes å ha kjennskap til eventuelle operasjoner for å pynte regnskapene.

Dette arbeidet resulterte i en hel rekke konkrete tips på mulige operasjoner som kunne ført til det resultat at regnskapene ga et forskjønnet bilde av situasjonen.

Mange av tipsene kunne etterhvert skjekkes ut av saken. En del av tipsene var åpenbart motivert av hevngjerrighet fra investorer som hadde tapt penger på nedturen i Media Holding.

Men et tips gjenstod. Selskapet Skandinavisk Handelspartner.

Selskapet hadde en aksjekapital på beskjedne 50.000 kroner, men hadde i løpet av 1996 pådratt seg en gjeld på nesten 20 millioner kroner.

Problemet var at de offisielle regnskapene ikke ga noen kobling mellom Skandinavisk Handelspartner og Media Holding-systemet.

Tipset gikk ut på at dette selskapet hadde kjøpt bøker for store summer på kreditt fra Media Holdings datterselskap LibriArte. Denne kreditten ble etterhvert overtatt av LibriArte-grunderne Svein Arne Hagen og Kim Magnus Andresen.

Hvis dette var riktig ville det bety at 1996-regnskapet var vesentlig påvirket. At det viste en langt mer lønnsom drift enn det var dekning for. Og at selskapet burde ha opplyst om dette i prospektet som lå til grunn for børsnoteringen høsten 1997.

Uten dette salget ville aldri de tre grunderne kunne selge aksjer for 100 millioner kroner i forbindelse med børs lanseringen.

Utfordringen var selvfølgelig å dokumentere dette. Muntlige anonyme kilder ville det være vanskelig å basere seg på. De involverte aktørene ville neppe fortelle om hva som hadde skjedd helt uten videre.

I pengesaker vil profesjonelle investorer i de aller fleste tilfeller gjøre alt for å sikre sine fordringer.

Til alt hell var det tilfellet også i denne saken. Kim Magnus Andresen og Svein Arne Hagen hadde tinglyst sin fordring på Skandinavisk Handelspartner. Følgelig var det registrert en pantobligasjon i Foretaksregisteret.

Dermed var det bevist en kobling mellom LibriArte-grunderne og Skandinavisk Handelspartner.

Men fortsatt måtte operasjonen dokumenteres. Underveis ble jeg vist dokumenter som tydet på at Skandinavisk Handelspartner ble brukt i en operasjon som skissert i det opprinnelige tipset.

Da jeg valgte å konfrontere aktørene, gikk det egentlig ganske lett.

En tidligere styreformann i Skandinavisk Handelspartner bekreftet at selskapet hadde drevet med kjøp og salg av bøker.

Den daværende styreformann, og den som opprinnelig stiftet selskapet, bekreftet etterhvert sakens hovedpoenger:

- Skandinavisk Handelspartner kjøpte en hel rekke bøker fra LibriArte på kreditt.

- Kreditten ble besørget av Svein Arne Hagen og Kim Magnus Andresen som på det tidspunkt var sentrale personer i LibriArte.

- Og at størsteparten av bøkene fremdeles ikke er solgt.

Følgelig ga 1996-regnskapet inntrykk av en langt mer lønnsom virksomhet enn det var grodbunn for i virkeligheten.

Og basert på det gode regnskapet, kunne Sten Ture Jensen, Svein Arne Hagen og Kim Maguns Andresen neppe ha solgt aksjer for 100 millioner kroner i forbindelse med børsnoteringen våren 1997.

I den første artikkelen, som sto på trykk 15. juni, uttalte Sten Ture Jensen at han ikke kjente til Skandinavisk Handelspartner. Senere har han bekreftet at han var svært kjent med det.

Saken førte til umiddelbar reaksjon. Styret i i Media Holding ble sammenkalt samme dag artikkelen stod på trykk, og det ble nedsatt en granskningskomite.

Under dens arbeide ble de faktiske forhold i artikkelen også bekreftet. Og i en redegjørelse til Oslo Børs i juli, ble det opplyst at Skandinavisk Handelspartners gjeld til LibriArte ble gjort opp like før børsnoteringen.

Senere har selskapets egen granskning avdekket av pengene til dette indirekte kom fra Setn Ture Jensen.

Den første artikkelen førte også til betydelig oppfølging fra andre medier. Spesielt Dagens Næringsliv og Finansavisen.

Oslo Børs har også vurdert saken og oversendt informasjon til Økokrim som foreløpig ikke har konkludert.

I løpet av sommeren mistet selskapet tillitt blant kreditorer og forretningsforbindelser.

Dette førte til at Media Holding først måtte begjære offentlige gjeldsforhandlinger.

I løpet av gjeldsforhandlingene mistet det nye styret tiltroen til selskapet.

Den 9. november ble selskapet slått konkurs. Konkursbehandlingen er ikke avsluttet.

Medgått tid:

Det er umulig for meg å anslå hvor mye tid som er brukt. Jeg vil minne om at jeg fra tid til annen har skrevet om Media Holding helt siden Sten Ture Jensen solgte seg ned for første gang i 1996.

Spesielle erfaringer:

Aksjeinvestorer som har tapt penger oppfører seg ofte som bedratte ektefeller. De har en tendens til å overdrive betydningen av den informasjonen de kommer med. Samtidig kan de også tenkes å ha økonomiske interesser i å få en sak fremstilt på en bestemt måte.

I forbindelse med Media Holding er det ingen sak å finne kilder som kan si mye ufordelaktig om Sten Ture Jensen og hans kumpaner. Problemet er at mye av det som sies er usant eller sterkt forvrengt.

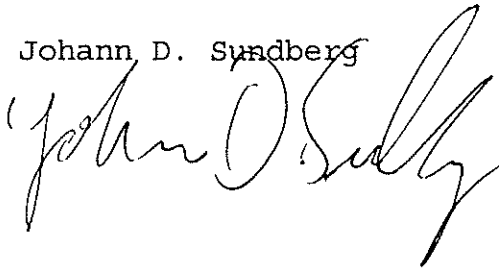
For eksempel ble det en periode gjort et stort nummer av at Media Holding måtte bokføre tap som følge av at bokhandlere hadde benyttet sin returrett på bøker solgt i tidligere år.

Det reiser jo selvfølgelig problemstillingen om

dette burde vært bemerket i regnskapene. Men på den annen side er jo tross alt slike returordninger normale i bokbransjen og følgelig en normal forretningsmessig risiko.

Oslo, 20. januar 1999

Johann D. Sundberg

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Johann D. Sundberg', written over the typed name.